

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 211.004 Закладу вищої освіти
«Подільський державний університет» Міністерства освіти і науки
України про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії КРАВЧЕНКО Андрій Ігорович, 1987 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2020 році Заклад вищої освіти «Подільський державний університет» за спеціальністю 211 – Ветеринарна медицина, працює приватним підприємцем ФОП «КРАВЧЕНКО А.І.», м. Ужгород, з 2007 року до цього часу. Виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Ветеринарна медицина».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 211.004, утворена наказом Закладу вищої освіти «Подільський державний університет», Міністерства освіти і науки України, м. Кам'янець-Подільський від 31.03.2025 № 79, у складі:

Голови разової СУПРОВИЧ Тетяна Михайлівна – докторка спеціалізованої сільськогосподарських наук, професорка, завідувачка вченої ради – кафедри гігієни тварин та ветеринарного забезпечення кінологічної служби Національної поліції України закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Офіційних опонентів – ГУТИЙ Богдан Володимирович – доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри гігієни, санітарії та загальної ветеринарної профілактики імені М. В. Демчука Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького.

МЕЛЬНИЧУК Віталій Васильович – доктор ветеринарних наук, професор, завідувач, професор кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету.

Рецензентів – КЕРНИЧНИЙ Сергій Петрович, кандидат ветеринарних наук, доцент, завідувач кафедри ветеринарного акушерства, внутрішньої патології та хірургії, закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

КАРЧЕВСЬКА Тетяна Миколаївна, кандидатка ветеринарних наук, доцентка, доцентка кафедри інфекційних та інвазійних хвороб Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

на засіданні 27 травня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 21 Ветеринарія КРАВЧЕНКУ Андрію Ігоровичу на підставі прилюдного захисту дисертаційної роботи

«Елюростронгільоз котів (епізоотологія, діагностика, лікування)» за спеціальністю 211 – Ветеринарна медицина.

Дисертацію виконано на кафедрі інфекційних та інвазійних хвороб Закладу вищої освіти «Подільський державний університет», м. Кам'янець-Подільський.

Науковий керівник ЛЕВИЦЬКА Вікторія Андріївна, докторка ветеринарних наук, доцентка, професорка кафедри інфекційних та інвазійних хвороб Закладу вищої освіти «Подільський державний університет».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, що повністю відповідає вимогам до оформлення дисертації, затвердженого Наказом МОН України від 12.01.2017 №40.

Основні результати дослідження розроблені особисто дисертантом та їх новизна полягають в наступному:

- вперше в Україні проведено комплексне дослідження поширеності, діагностики та клінічних проявів інвазії *Aelurostrongylus abstrusus* у котів, що дозволило визначити рівень зараженості та встановити частоту інвазії;

- вперше в Україні визначено інтенсивність інвазії у природних умовах (від 8 до 328 личинок/г калу) та встановлено залежність інтенсивності зараження від віку, способу життя та клінічного статусу котів; досліджено сезонну динаміку поширеності *A. abstrusus* серед котів, що показало значно вищий рівень зараженості в осінньо-зимовий період, підтверджуючи вплив кліматичних умов на життєвий цикл паразита;

- вперше в Україні застосовано комплексний підхід до діагностики *A. abstrusus*, який включав копрологічні дослідження, бронхоальвеолярний лаваж (БАЛ), рентгенографію та молекулярну діагностику. Встановлено, що метод ПЛР на основі аналізу ITS2-локусу має найвищу чутливість (100 %), у порівнянні з методом Бермана (62,5 %) та мікроскопічним дослідженням БАЛ (49 %). Проведено молекулярно-генетичне ідентифікування збудника *A. abstrusus* та досліджено його філогенетичні зв'язки;

- встановлено, що комбінована терапія моксидектином та імідоклопридом є ефективнішою за монотерапію фенбендазолом, що має значення для ветеринарної практики.

Здобувач має 4 наукових публікації за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України (категорія Б), а саме:

1. **Кравченко А. І.,** Левицька В. А. Діагностика легеневого гельмінтозу котів, спричиненого *Aelurostrongylus abstrusus*. *Науковий вісник ветеринарної медицини*. 2024. № 1. С. 72–78. DOI: <https://doi.org/10.32718/nvlvet11703> (здобувач провів лабораторні дослідження, провів аналіз отриманих даних та підготував матеріал до публікації).

2. Левицька В. А., **Кравченко А. І.** Ефективність антигельмінтної терапії за елюростронгільозу котів. *Scientific Progress & Innovations*. 2025. Т. 27, № 4. С. 132–137. DOI: <https://doi.org/10.31210/spi2024.27.04.22> (здобувач виконав клінічну частину дослідження та підготував основний текст статті).

3. Кравченко А. І., Коцюмбас Г. І. Патоморфологічні прояви ураження легеневої тканини котів за елюоростронгілозу. *НВ ЛНУ ветеринарної медицини та біотехнологій. Серія: Ветеринарні науки.* Т. 26, № 116. С. 3–9. DOI: <https://doi.org/10.32718/nvlvet11601> (здобувач підготував матеріал для досліджень, описав патоморфологічні зміни та узагальнив результати досліджень і підготував до публікації).

4. Кравченко А. І., Левицька В. А. Епізоотологічне дослідження поширеності *Aelurostrongylus abstrusus* серед домашніх котів. *НВ ЛНУ ветеринарної медицини та біотехнологій. Серія: Ветеринарні науки.* 2025. Т. 27, № 117. С. 21–26. DOI: <https://doi.org/10.32718/nvlvet11703>.

У дискусії взяли участь (голова, офіційні опоненти, рецензенти, інші присутні) та висловили зауваження:

Голова разової спеціалізованої вченої ради СУПРОВИЧ Тетяна Михайлівна – докторка сільськогосподарських наук, професорка, завідувачка кафедри гігієни тварин та ветеринарного забезпечення кінологічної служби Національної поліції України закладу вищої освіти «Подільський державний університет». Оцінка позитивна, без зауважень.

Опонент ГУТИЙ Богдан Володимирович – доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри гігієни, санітарії та загальної ветеринарної профілактики імені М. В. Демчука Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, оцінюючи позитивно дисертаційну роботу КРАВЧЕНКА А. І. виразив своє бачення окремих положень, наведених в ній та бажання отримати відповіді на запитання, що виникли в процесі опонування роботи, зокрема:

1. Обґрунтуйте, будь ласка, визначені Вами «Об'єкт дослідження» і «Предмет дослідження» для Вашої роботи.

2. Охарактеризуйте комплексний підхід до діагностики *A. abstrusus*, який включав копрологічні дослідження, бронхоальвеолярний лаваж (БАЛ), рентгенографію та молекулярну діагностику?

3. Чому саме Ваш вибір був зроблений на препаратах моксидектин та імідоклоприд?

4. У чому перевага застосування даних препаратів порівняно з іншими препаратами, які є зареєстровані в Україні?

5. Чи спостерігалися під час досліду побічні дії?

6. Якими критеріями ви керувались при формуванні груп котів з метою оцінки ефективності різних схем лікування?

7. Чому друга група отримувала тільки препарат «Фенбендазол», а перша – моксидектин, імідоклоприд, преднізолон, амоксицилін з клавулановою кислотою та кисневу терапію?

У дисертації трапляються неprincipові поодинокі хиби на письмі, які зв'язані з комп'ютерним набором, орфографічними похибками. Вказані недоліки та дискусійні питання не принижують цінності одержаних результатів та методичного рівня виконаної дисертаційної роботи.

МЕЛЬНИЧУК Віталій Васильович – доктор ветеринарних наук, професор, завідувач, професор кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету надав позитивний відгук із зауваженнями:

1. Бажано було б збільшити кількість апробацій здобувача по темі дисертаційного дослідження з метою більш широкого висвітлення актуальної роботи на широкий загал.

2. У розділі 1 «Огляд літератури і вибір напрямів досліджень» на сторінці 30 у таблиці 1.1 «Огляд досліджень щодо поширеності легеневих паразитів у котів» варто було додати 6-ту колонку, в якій зазначити з якого літературного джерела взяті конкретні дані щодо рівня інвазованості котів нематодами *A. abstrusus*, *T. brevior* та *C. aerophila* у різних країнах світу.

3. У розділі 1 «Огляд літератури і вибір напрямів досліджень» на сторінці 33 у таблиці 1.2 «Клінічні ознаки легеневих паразитарних інвазій у котів» варто було додати 5-ту колонку, в якій зазначити з якого літературного джерела взяті конкретні щодо інформації по кожному виду нематод, або зробити посилання у квадратних дужках на відповідні літературні джерела в кожній комірці з такою інформацією.

4. Загально відомо, що назви видів та родів пишуться курсивом, однак на сторінках 40 (9-й рядок), 41 (8-й рядок) нематода виду *A. abstrusus* курсивом не виділена.

5. На сторінці 41 назва виду нематоди *T. brevior* розірвана на 2 окремих фрагменти «*T.*» – у кінці 10-го рядка, «*brevior*» – на початку 11-го рядка. Такого робити не слід.

6. У розділі 2 «Загальна методика та основні методи досліджень» на сторінці 42 (5-й рядок) написано «Окремі фрагменти досліджень ...», варто «Окремі фрагменти досліджень ...».

7. На сторінці 44 (3-тє речення зверху) автор вказує «Для підрахунку паразитарного навантаження використовували методи прямого підрахунку у мазках». Прошу пояснити, що означає термін «паразитарне навантаження»?

8. На сторінці 44 (2-ге речення зверху) автор вказує «Інтенсивність інвазії (II) визначали шляхом підрахунку кількості паразитів у пробах за допомогою мікроскопії та копрологічних досліджень». Автором не вказано в яких саме пробах виявляли паразитів. Прошу пояснити. Також, варто писати не «пробах», а «зразках».

9. На сторінці 46 (2-й абзац), автором вказано «Також було проведено серологічні тести на наявність антитіл до вірусу імунодефіциту котів (FIV), вірусу лейкемії котів (FeLV), герпесвірусу котів (FHV-1) та *Chlamydophila felis*», проте, по тексту дисертаційної роботи не вказується з якою метою проводили такі дослідження і чи були виявлені позитивно-реагуючі коти на проведені тести, варто пояснити.

10. На сторінці 46 (6-й абзац) Вами зазначено «Для підтвердження ідентифікації личинок як першої стадії *A. abstrusus* проводили детальний огляд та вимірювання під мікроскопом». Речення не є зрозумілим. Можливо варто було написати «З метою ідентифікації личинок першої стадії *A. abstrusus* проводили їх детальний огляд та вимірювання під мікроскопом».

11. На сторінці 46 (2-й абзац) Вами зазначено «Яйця та личинки паразитів ідентифікували шляхом мікроскопії нативних мазків, мазків із флотаційним або седиментаційним збагаченням». Прошу пояснити, що це за мазки «із флотаційним або седиментаційним збагаченням»?

12. На сторінці 48 (передостанній абзац) Вами зазначено «Окремі личинки (1–3) досліджували під мікроскопом при збільшенні ...». Прошу пояснити, що означають цифри в дужках «(1–3)»?

13. На сторінці 48 (останній абзац) «Патологоанатомічні дослідження», його варто було перенести на наступну сторінку, не розриваючи від основного тексту, де йдеться про ці дослідження.

14. На сторінці 49 (3-й абзац) Вами зазначено «Фекалії, які екструдували з прямої кишки ...». Поясніть будь-ласка, що мається на увазі під терміном «екструдували»?

15. У Розділі 3 «Результати досліджень», на сторінці 57 (4-й та 5-й рядок) написано «Крім того, спосіб життя також демонстрував статистично значущий вплив», поясніть будь-ласка, про який саме «спосіб життя» йдеться мова у даному реченні?

16. На сторінках 64 та 66 виявлені фрагменти сторінок (до 40 %) без тексту, так робити не варто.

17. На рентгенологічних знімках (рис. 3.3–3.6) зміни про які наголошує дисертант варто було показати стрілками.

18. На сторінці 68 розміщена таблиця 3.2, а на 69-й – її продовження, проте автор не зазначив «продовження таблиця 3.2». Аналогічна ситуація з таблицею 3.5, що розміщена на сторінці 100–101.

19. На сторінці 68 у таблиці 3.4 при виведенні лейкогритми автор мабуть припустився технічної помилки, адже в дослідній групі загальна кількість підрахованих клітин крові склала 128,7.

20. На сторінці 75 під підписом рисунку 3.7 варто було вказати збільшення, за якого проведене мікрофотографування.

Слід відмітити, що у дисертації по тексту трапляються неprincipові поодинокі технічні та орфографічні неточності, вирази, які пов'язані з оформленням роботи.

КЕРНИЧНИЙ Сергій Петрович, кандидат ветеринарних наук, доцент, завідувач кафедри ветеринарного акушерства, внутрішньої патології та хірургії, закладу вищої освіти «Подільський державний університет» разом із позитивною оцінкою роботи вважав за доцільне звернути увагу на окремі зауваження та дискусійні питання:

1. Назвіть найбільш притаманні ознаки елюростронгільозу котів при постановці диференційного діагнозу з огляду на те, що дана легенева інвазія ще недостатньо вивчена в Україні?

2. Спираючись на результати Ваших досліджень поясніть, чому кількість інвазованих котів була значно вищою в осінньо-зимовий період порівняно з іншими сезонами року і чи корелюють дані одержані Вами із зарубіжними дослідженнями?

3. Скажіть, будь ласка, чи розглядали Ви питання профілактики

елюростронгільозу котів, можливо є якісь особливості щодо запобігання даній інвазії?

4. Згідно результатів досліджень, повне клінічне обстеження тварин ви проводили через день після початку лікування для оцінки безпеки та можливих побічних ефектів. Назвіть які зміни загального стану тварин Ви спостерігали після застосованих схем терапії та яка допомога надавалась?

КАРЧЕВСЬКА Тетяна Миколаївна, кандидатка ветеринарних наук, доцентка, доцентка кафедри інфекційних та інвазійних хвороб Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» водночас із позитивною оцінкою роботи вважає доцільним звернути увагу на окремі зауваження та дискусійні питання:

1. В розділі 1, підрозділ 1.2 (с.30), не зовсім зрозуміло заповнення нижньої частини таблиці 1.1.: проти країни Бразилія вказано подвійне значення показника поширеності елюростронгільозу при тому, що кількість досліджених котів в даній графі відсутня, як Ви можете це пояснити?

2. В розділі 3 підрозділ 3.1. (с. 56) вказано, що у копрологічних дослідженнях було проаналізовано зразки від 278 котів на ураженість *A. abstrusus* і виявлено, що 21 кіт був інвазований, що склало 7,6 % з посиланням на рис. 3.1., проте, на рис. 3.1. представлена сезонна динаміка екстенсивності інвазії, де не позначено відсотки, а далі по тексту в описі результатів вивчення сезонних змін у поширеності *A. abstrusus* навпаки відсутнє посилання на потрібний рис. 3.1. На самому рисунку не позначена шкала показників по осі «у» і бажано було б показники екстенсивності елюростронгільозної іназії представити помісячно у відсотках, а не по кількості тварин.

3. У розділі 3 підрозділ 3.1. результати щодо вивчення вікової динаміки інвазії бажано було б представити у вигляді таблиці або рисунку. В цьому ж підрозділі результати досліджень породної і статеві динаміки елюростронгільозної інвазії також представлено лише у текстовому варіанті, хоча сказано, що статистичної значущості за цими критеріями між хворими і здоровими тваринами встановлено не було. В такому випадку бажано представити таблицю, де мали би бути наочно продемонстровані відповідні показники.

4. В розділі 3 підрозділ 3.2 «Методи діагностики елюростронгільозу» (с. 59) не зовсім зрозумілим є присутність тексту, де в розповідному варіанті просто перелічено можливі методи діагностики елюростронгільозу і не зовсім доречним є опис можливих клінічних ознак та морфогічних змін крові за елюростронгільозу. Цей текст доцільніше було б розмістити в огляді літератури або в аналізі та узагальненні результатів досліджень, так як в даному розділі слід представляти лише конкретні результати проведеної власно роботи.

5. У розділі 3 підрозділ 3.3 «Оцінка ефективності лікування елюростронгільозу» (с. 102) сказано, що «статистично значущої різниці у кількості личинок до лікування між групами не було виявлено і середня кількість личинок до лікування становила $36,8 \pm 7,4$ екз./грам фекалій в обох групах». В таблиці 3.5. (с. 103) середня інтенсивність інвазії в обох групах

представлена показником 36,8 без показників статистичної обробки, тобто без середнього показника ($M \pm m$), що доцільно було б представити і в даній таблиці.

6. В розділі 2 «Загальна методика та основні методи досліджень» схеми лікування двох груп котів також бажано було б представити у вигляді таблиці, так як по тексту не зовсім зрозуміло, чи крім специфічних засобів (моксидектин та імідакоприд) такі препарати, як: преднізолон, амоксицилін тощо були застосовані в обох групах чи лише в першій, бо, по тексту сказано, що друга група отримувала лише фенбендазол у відповідній дозі та згідно інструкції, а інші препарати не згадуються. Якщо це дійсно так, то тоді для об'єктивності порівняльної оцінки в другій групі крім специфічного лікування доцільно було також застосувати засоби симптоматичної терапії. Уточніть це, будь-ласка.

Результати відкритого голосування:

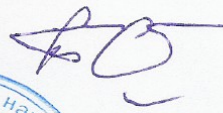
«За» – 5 членів ради,

«Проти» – 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада ДФ 211.004 присуджує КРАВЧЕНКУ Андрію Ігоровичу ступінь доктора філософії з галузі знань 21 – Ветеринарія за спеціальністю 211 – Ветеринарна медицина.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 211.004

Тетяна СУПРОВИЧ

Підпис
Членкині

Супрович
секретар

засвідчую.

Коф-

О. Кобернюк